

20-M: ELECCIONS AL RECTORAT ■■■■■■

La UIB funciona sense un pla estratègic des de fa 15 anys

El darrer es va elaborar el 2002 i va estar vigent fins al 2006; els experts alerten de la necessitat d'elaborar-ne un que marqui les actuacions a mitjà i llarg termini

Elena Navarro

Palma

La Universitat de les Illes Balears (UIB) no ha elaborat un pla estratègic que marqui les línies que ha de seguir la institució a mitjà i llarg termini des del 2002. El darrer va ser aprovat pel Claustre de la Universitat el desembre de 2002 i va estar vigent fins al 2006. Des de llavors, no se n'ha elaborat cap d'altre i els experts consideren que aquesta és una mancança important. De fet, és un dels punts que destaca l'*Estudi sobre la prospectiva Econòmica, Social i Mediambiental de les Societats de les Illes Balears en l'Horitzó 2030*, elaborat pel Consell Econòmic i Social (CES) el 2019, en què es dedica un espai a analitzar l'estat dels estudis superiors a la comunitat. L'informe deixa clar que "una planificació estratègica és imperiosa" i sosté que, com que no té aquest pla, la universitat illenca "no segueix cap altre camí de ruta que el que puguin assenyalar els programes electorals dels candidats a ocupar el Rectorat o els dissenys del govern de torn".

"Per qualsevol organització o institució, un pla estratègic és vital, perquè marca un horitzó en què es tracta de veure cap on va aquesta institució, a partir de les seves fortaleses i les seves debilitats", planteja l'historiador Carles Manera, que va coordinar aquest informe com a **director del CES** en aquell moment i també va dirigir el Pla estratègic 2002-2006 de la UIB com a vicerector d'administració econòmica i administrativa durant el rectorat de Llorenç Huguet. La doctora en Ciències de l'Educació i professora de la UIB, Paca Salvà, va ser una de les expertes que va participar en l'elaboració de l'estudi. Defensa que, el fet que una universitat funcioni sense un full de ruta estratègic "és perillós i afebleix molt la institució, perquè no té una línia clara d'allà on anam i on volem arribar".

Hi ha dos elements clau –reflexiona– que dificulten que un document d'aquestes característiques tiri endavant. D'una banda, el fet que la UIB sigui finançada pel govern autonòmic "que té unes dinàmiques i interessos canviants segons el color polític", apunta. I de l'altra, el fet que la persona que ocupa el càrrec de rector és votada per la comunitat universitària, "i això té elements molt positius, però també es pot caure en un cert clientelisme i que es prenguin algunes decisions d'acord amb demandes concretes d'un grup que en un moment està ben posicionat", assenyalava Salvà. Segons ella, aquest clima porta a actuar fonamentalment a curt termini i dificulta la mirada més enllà

de la immediatesa. Pel que fa al contingut del pla, el CES destaca com a punts fonamentals que hauria de tractar qualsevol pla estratègic els valors de la institució, així com les seves metes quant a la formació, la recerca i l'entorn socioeconòmic. A més, subratlla que, perquè sigui efectiu, cal fer-ne una bona difusió, que l'assumeixin les entitats socials i polítiques de les Balears i que s'estableixin dispositius de seguiment perquè es compleixin els objectius.

El darrer pla de la Universitat de les Illes Balears tractava els eixos d'actuació prioritaris, i quina feina s'havia de fer en cada àmbit: la formació, la recerca i l'innovació, la llengua, els alumnes, el campus, la captació de recursos i gestió, les relacions amb la societat illenca, les relacions amb l'exterior i internacionalització i el desenvolupament dels valors culturals. Marcava com a línies preferents el turisme, el medi ambient, la qualitat de vida i les tecnologies de la informació i de la comunicació.

"En aquell moment, la UIB va ser molt pionera arreu de l'Estat quant als seus plantejaments, perquè vàrem aportar temes que en aquell temps eren més incipients, però que ara tothom agafa com a importants", subratlla Manera. I fa referència al repte ecològic, al paper que havia de tenir la UIB en l'impuls de la digitalització o una

"línia de treball sobre el benestar social, que ja incorporava la importància del vessant sanitari".

La importància del consens

Els plans estratègics són el resultat d'una feina col·laborativa entre tota la comunitat universitària –docents, personal d'administració i serveis i estudiants– conjuntament amb l'ens que els finança, que en aquest cas és l'Executiu illenc. En aquest sentit, Paca Salvà assenyalava com a punt positiu d'elaborar aquest treball és que "obliga al consens dels diferents actors, a fer una reflexió conjunta, sortir del teu rol i del pensament que és el més important i et porta a una visió global". I afegeix que, si aquest debat no es dona, "és difícil poder avançar cap a un canvi que estigui realment fonamentat".

Cal dir que bona part de les universitats públiques de referència a l'Estat compten amb plans a mitjà i llarg termini. En són exemples la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), que té vigent el de 2019-2022; la Universitat de Barcelona (UB), que en va elaborar un amb la visió l'any 2030; el de la Universitat Pompeu Fabra (UPF), que fixa objectius fins al 2025, o la Universitat Autònoma de Madrid (UAM), que ha definit la visió, missió i àrees estratègiques fins a 2025, entre d'altres. ♦

ILLUCCOLL

El darrer document estratègic marcava com a línies preferents el turisme, el medi ambient, la qualitat de vida i les TIC

Estudiants al campus de la UIB a Palma.